Algemene bespiegeling Control

- De onderbouwing van de bedragen is zeer beperkt. Zowel wat betreft de totstandkoming (berekening) van de bedragen als het karakter van de extra lasten. Zonder aanvullende onderbouwing zijn de bedragen niet goed te toetsen door control.

- Aanzienlijke inzet van extra middelen voor de afvalinzameling is moeilijk te rijmen met de onderbesteding de afgelopen jaren. De opgebouwde egalisatievoorziening is inmiddels > € 50 mln. Ook in 2025 wordt er weer zo'n € 14 miljoen aan de voorziening toegevoegd. Een gebrek aan financiële middelen is de afgelopen periode geen knelpunt geweest bij afvalinzameling.

- Waarop baseren we het vertrouwen dat met extra middelen daadwerkelijk het niveau verzorgd kan worden bereikt in de komende coalitieperiode? De CROW score is -naast de inzet van de gemeente- ook het gevolg van gedrag van bewoners en bezoekers. Extra inzet van de gemeente is daarmee geen garantie voor een gewenste score. Daarbij kan een forse uitbreiding van de operatie afleiden van de huidige opgave, waaronder:
    - de basis op orde brengen
    - implementeren van gebiedsgericht inzamelen
    - diverse verhuizingen (Transitieplan werven en overslagpunten)
    - elektrificeren van het wagenpark
    - realiseren van efficiencyslagen om toenemende kapitaallasten te compenseren
    - de transitie van grof afval
    - alternatieve inzameling in het centrum (uitfaseren lossen zakken)

- De aanvullende middelen lijken vooral voor extra "dweilen". Het lijkt logischer om eerst te focussen om de basis op orde te krijgen. Oftewel: het volledig en tijdig uitvoeren van de basisdienstregeling (BDR). En het continue analyseren van afwijkingen op de BDR in de praktijk, en het aanpakken van de oorzaken daarvan. En nader inzicht verkrijgen of meldingen en klachten het gevolg zijn van een tekortschietende basisdienstverlening, of van verkeerd aanbiedgedrag van bewoners en bezoekers.

- Lijkt in deze situatie logischer om -waar nodig- eerst meerjarig incidenteel extra middelen in te zetten en dat te financieren vanuit de ruime voorziening. En als de basis op orde is, en inzichtelijk is wat het leveren van de basisdienstverlening kost, dan vervolgens beoordelen in hoeverre extra inzet bovenop de basisdienstverlening gewenst is om rotzooi op te ruimen door verkeerd aanbiedgedrag (en tegen welke extra kosten).

- Kunnen extra middelen van deze orde van grootte überhaupt wel worden weggezet? Gelet op de krappe arbeidsmarkt, de markt voor (elektrische) voertuigen, de benodigde laadcapaciteit, de realiseerbaarheid van investeringen, beschikbare huisvesting etc. Bij afvalinzameling is er al een

soort van continue werving van chauffeurs gaande om het huidige bestand op peil te houden. Waarbij er al jaarlijks enige uitbreiding nodig is vanwege de groei van de stad.

- Bestuurlijke keuze omtrent verdere uitrol GFE/T ontbreekt. Eerder is aan college en aan raad gecommuniceerd dat er in de coalitieonderhandeling hierover een keuze zal worden voorgelegd. Dat betreft de uitrol in hoogbouw, welke gepaard gaat met hoge kosten en laag rendement. Het niet verder uitrollen is één van de beoogde efficiency maatregelen bij A&G.

- Voor het opvangen van stijgende kapitaalasten heeft de directie A&G in de komende jaren een efficiency slag te slaan. Van belang is dat er geen dubbeltelling ontstaat met inverdieneffecten die in deze notitie worden opgevoerd.

Gelet op bovenstaande leven bij control de volgende vragen / bedenkingen:

Scenario 1
In beginsel zijn incidentele middelen bedoeld voor incidentele taken. Bij een voorstel om incidentele middelen structureel te maken hoort meer inzicht in consequenties. Wat zijn de gevolgen voor het schoon niveau als de incidentele middelen wegvallen? GFE/T ook opnemen in scenario 1.

Scenario 2
Is het voor het schoon krijgen van wijken met lage scores benodigd om extra middelen in te zetten, of kan dat (deels) ook via een andere verdeling van inzet binnen de stad? Aangezien stadsbreed de norm wordt gehaald, zijn er ook wijken waarbij de inzet kan worden gematigd ten behoeve van de wijken met te lage scores.

Scenario 3
Er is geen garantie dat een (forse) extra inzet ook daadwerkelijk leidt tot scores op het niveau verzorgd. Daarnaast is het de vraag of de organisatie in de huidige conditie in staat is om de operatie zo aanzienlijk uit te breiden. Eerst focussen op de basis op orde lijkt hier gepast.